

Utrecht, 24 februari 2024

Beste mensen,

Hierbij een reactie op het wetvoorstel over de nieuwe beroepenstructuur psychologische beroepen.

- De invloed van de 'vereenvoudiging van de beroepenstructuur' heeft veel onrust veroorzaakt in het werkveld, in het bijzonder de GGZ. Iedereen die werkt in de GGZ weet dat het niet goed gaat. Veel instellingen hebben het financieel moeilijk. Er is personeelstekort. Er is toenemende complexiteit en de individueel gerichte, enkelvoudige klacht gerichte protocollaire behandelingen schieten tekort bij de behandeling van complexe problematiek.

- De vraag die vaak opkwam is: Voor welk probleem is de nieuwe beroepenstructuur nu een oplossing en is dat echt wat er nu in de huidige situatie nodig is?

- Wat ik mis is een toekomstvisie. Waarom wordt er niet een scenario uitgedacht voor de GGZ van de toekomst. Vanuit dat toekomstbeeld kunnen we terug redeneren en onderzoeken welke beroepen nodig zijn om multi-disciplinair effectief en slagvaardig te zijn.

- Samen met de NVRG en vele systeemtherapeuten zijn we afgelopen jaren opgekomen voor beroepserkenning van de systeemtherapeut. We spraken met de NZa, de NL-GGZ, VWS. Er was steeds begrip voor het pleidooi, maar er werd ook steeds terugverwezen naar andere veldpartijen.

- De systeemtherapeut is een post-master opgeleide professional. De vooropleiding kan verschillend zijn; van spv-er, maatschappelijk werker tot psycholoog of psychiater. Na een master in de sociale wetenschappen volgt de systeemtherapeut 2 jaar een theoretische (wetenschappelijk gefundeerde) opleiding, 75 sessies supervisie en 25 sessies leertherapie. Een cursist heeft tenminste 4 jaar werkervaring nodig om zich systeemtherapeut te kunnen noemen.

- In de beroepenstructuur is geen erkenning voor de systeemtherapeut. De meeste systeemtherapeuten werken in de functie van systeemtherapeut, zijn als zodanig niet meer declarabel, moeten zich nu bijscholen voor een beroep dat zij niet meer uitoefenen. Het geeft dus niet de transparantie die met de beroepenstructuur en daarmee verbonden het zorgprestatie-model beoogd wordt.

- Willen we een GGZ waarin enkel de Big geregistreerde psycholoog zich kan ontwikkelen, in positie kan groeien. Of willen we een GGZ waarin we multidisciplinair samenwerken, waarin ook professionals met een HBO-achtergrond na de bachelor in positie kunnen groeien (nu is dat niet zo) en waarin er recht gedaan wordt aan ieders expertise? Ik ben er zelf een aardig voorbeeld van. In 1991 studeerde ik af als maatschappelijk werker. Daarna deed in een masteropleiding, ik volgde een postmaster directieve therapie en daarna systeemtherapie. Ik volgde modules op de universiteit over ontwikkelingspsychologie en psychopathologie. Ik was 7 jaar hoofd van een polikliniek. Ik specialiseerde mij in narratieve therapie en werd

docent, supervisor en leertherapeut systeemtherapie. In 2018 promoveerde ik op leergemeenschappen en feedback gestuurd leren in complexe systemen. Ik publiceerde in nationale en internationale tijdschriften. Maar met de nieuwe beroepenstructuur ben ik enkel declarabel als mw-er (dat wat ik in 1991) was. Dat doet geen recht aan mijn opleidingsniveau en mijn kundigheid. Ik wil niet als maatschappelijk werker werken in de GGZ. Begin ik voor mijzelf?

- Er zijn mooie initiatieven (de Nieuwe GGZ) en er is een pleidooi voor het ontwikkelen van een eco-systemisch zorglandschap. Nadruk bij complexe problematiek moet niet enkel liggen op het individu en klachtbestrijding, maar eerder op een domein overstijgende, integrale aanpak met aandacht voor 1. Betekenisvol sociaal en maatschappelijk verbonden zijn, 2 coördinatie van samenwerking tussen sociaal en professioneel betrokkenen en 3 stapsgewijs leren navigeren, op basis van feedback over afgestemde samenwerking en ontwikkelingen. In een nieuwe inclusieve GGZ is de systeemtherapeut uitgerust en gemotiveerd dit professioneel en wetenschappelijk onderbouwd vorm te geven. We doen dat heel graag als er erkenning en waardering is voor het beroep waartoe we opgeleid zijn en dat we uitvoeren.

Mocht ik mijn pleidooi kunnen toelichten, dan doe ik dat graag

Robert van Hennik
Dr. Systeemtherapeut, Het Lorentzhuis, Haarlem
rovhennik@icloud.com